

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Nº 4. Octubre-Diciembre 2018

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de chera-sot
de chera

Travertino

Butlletí trimestral del Parc Natural de Chera-Sot de Chera

1

EDITORIAL

- Geodiversitat, la història que contenen les pedres

2

COL·LABORACIONS

- Adaptació al canvi climàtic dels boscos mediterranis: Col·laboració amb la Universitat d'Alacant

3-4

JORNADES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

- Els ocells migratoris, coneixent per a conservar
- Dia Internacional de les muntanyes
- I Congrés de Naturalesa, Altiplà de Requena-Utiel

5-6

CONSERVACIÓ, RESTAURACIÓ I MANTENIMENT

- Revisió de caixes niu
- Tractament de masses silvícoles

La història que contenen les pedres

Petromorfs de la formació de dolomies de la Ciutat Encantada (Chera)

Una fossa tectònica és una depressió morfològica, delimitada per un conjunt de falles normals que trenquen i afonen enormes blocs de roca. La de Chera forma part d'un sistema de diverses fosses tectòniques existents entre Requena i Villar del Arzobispo, que es prolonguen al llarg de més de 30 quilòmetres, configurant una gran estructura geològica única a la Comunitat Valenciana.

El parc posseeix un ric registre paleontològic tant d'invertebrats marins com de dinosaures i altres rèptils aquàtics del cretaci superior, la qual cosa fa que siga un dels jaciments més importants d'aquesta edat a la península Ibèrica.

Per l'alta geodiversitat que presenta el 1999 va ser declarat el primer Parc Geològic de la Comunitat Valenciana i tercer d'Espanya.

Contràriament al terme de biodiversitat (amb el qual estem molt familiaritzats), el terme de geodiversitat ens continua resultant encara desconegut.

La geodiversitat es refereix al nombre i la varietat d'elements geològics presents en un lloc, tenint en compte elements com ara estructures sedimentàries o tectòniques, materials, com roques, fòssils o sòls, i incloent-hi els trets geomorfològics del relleu.

Al Parc Natural de Chera-Sot de Chera podem trobar la majoria d'exemples de les estructures que il·lustren els llibres de geologia. Conté dues estructures rellevants: un conjunt de plecs i encavalcaments de cobertura al terme de Sot de Chera i una fossa tectònica al terme de Chera

Detall dels plecs d'estrats sedimentaris (Sot de Chera)

La geodiversitat juntament amb la biodiversitat, conformen el nostre patrimoni natural

ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC DELS BOSCOS MEDITERRANIS

Col·laboració amb la Universitat d'Alacant

El passat dia 6 de desembre es va celebrar al Parc Natural la xarrada col·loqui "**El canvi ha començat... Adaptació al canvi climàtic dels boscos mediterranis**", a càrrec del Dr. Santiago Soliveres, investigador del departament d'Ecologia de la Universitat de Alacant.

Mitjançant aquesta activitat es va traslladar el coneixement científic a professionals del medi ambient, parlant sobre la importància dels boscos en l'àmbit mundial, les amenaces més immediates que els afecten i alguns estudis recents sobre l'efecte del canvi climàtic en el bosc mediterrani.

D'aquests estudis s'extrau que els components bàsics per a **la mitigació dels efectes del canvi climàtic a la nostra regió** són la disponibilitat d'aigua, l'albedo terrestre (percentatge de radiació que la superfície reflecteix) i la captura de diòxid de carboni.

-Cartell de l'activitat publicat en la pàgina web del Parc-

Així doncs, es va proposar fer un seguiment detallat dels arbres joves als espais naturals protegits com la millor eina per a preveure el futur dels nostres boscos.

Amb la finalitat de fer més efectius els processos de reforestació i seguiment, el Dr. Soliveres va suggerir l'ús de processos participatius, que incloguen els diferents agents socials en la presa de decisions i els dissenys d'aquestes restauracions.

Relacionat amb aquesta recomanació, el 22 de febrer de 2019, de 10 a 13 h el Sr. Emilio Climent impartirà un seminari sobre processos participatius en restauració ecològica a la Universitat d'Alacant (aula encara per confirmar). En principi aquest seminari està organitzat per als estudiants de màster i professors del Departament d'Ecologia d'aquesta universitat, però les persones interessades a assistir-hi poden enviar un correu a l'adreça santiago.soliveres@ua.es per a sol·licitar poder assistir-hi en qualitat d'oient.

-El Dr. Soliveres presentant el seu treball als oients-

Els ocells migratoris, coneixent per a conservar

DE RUTA AMB LA SVO I TALLER DE MENJADORES PER A OCELLS

El passat mes d'octubre vam celebrar el Dia Mundial dels Ocells Migratoris fent la ruta del barranc de l'Aigua a Chera de la mà de Juan José García, membre de la Societat Valenciana Ornitològica (SVO), el qual ens va explicar molts detalls relacionats amb les migracions dels ocells. També vam situar algunes caixes niu en el medi natural. Al llarg de l'itinerari vam tindre la sort de veure un voltor lleonat i una marcenca europea, a més d'altres espècies de fauna i flora presents en el mosaic d'hàbitats pel qual vam discórrer.

Què més es pot demanar!

Dins de la campanya de novembre (Consumeix amb responsabilitat, protegeix els nostres hàbitats) realitzem un taller de menjadores per a ocells utilitzant materials reciclats que tot el món tenim per casa tals com botelles de plàstic, rotllos de paper higiènic, malles d'alls i cebes, etc.

Hi vam aprendre a donar una segona vida a tots els materials d'usar i tirar que utilitzem en el nostre dia a dia amb una funció tan important com és la d'oferir un complement alimentari perquè els ocells passen un hivern més suportable i n'augmenten la supervivència. xiquets participants del taller de menjadores.

xiquets participants del taller de menjadores

Acomiadem al 2018 amb magnificència!

DIA INTERNACIONAL DE LES MUNTANYES

Des del Parc Natural de Chera-Sot de Chera acomiadem l'any 2018, en el Dia Internacional de les Muntanyes, realitzant un itinerari interpretatiu per la ruta habitada del parc al municipi de Chera.

En aquesta senda arribem fins a la Cova Negra (antic refugi de pastors) i apreciem les curioses formacions de dolomies que ens recorden la ciutat encantada de Conca.

El passeig, molt bonic, i les increïbles vistes des del cim ens recorden que les muntanyes són font de riquesa i biodiversitat, i ens aporten entre el 60-80% de l'aigua dolça en el món, sense la qual el desenvolupament de la vida tal com el coneixem, no seria possible.

Pujant a les Dolomies de la ciutat encantada de Chera

I Congrés de la Natura, altiplà de Requena-Utiel

Divulgació científica per a l'estudi i conservació de la natura

Els dies 26, 27 i 28 d'octubre, va tindre lloc el Primer Congrés de la Natura de la comarca Utiel-Requena.

L'altiplà de Requena-Utiel, amb 1.726 km², és la comarca de més superfície de la Comunitat Valenciana. Reflex de la seua extensió i de la varietat de paisatges, acull una gran variabilitat representativa de les serres de l'interior, en el qual destaquen les serres del Negrete i la capçalera del riu Reatillo o riu Sot (emmarcats en l'àmbit de protecció del Parc Natural de Chera-Sot de Chera) i la Vall del Cabriol (P.N de las Hoces del Cabriel).

Un congrés amb 17 ponències i una taula redona en què la indubtable riquesa d'aquesta comarca es va donar a conèixer a tots els assistents.

Així doncs, els objectius de recopilació, publicació i divulgació dels principals estudis d'àmbit comarcal es van veure complits amb escreix, a més de transmetre una sensibilització a la població i un intercanvi d'idees i esforços que ens encoratja a tots a continuar amb la lluita per la sostenibilitat.

Cartell del Congrés

En la taula redona, representant la gestió que es fa dels dos parcs naturals que engloba aquesta comarca, va participar el cap del Servei d'Espais Naturals Protegits: José Antonio Hernández Muñoz, el qual va donar el seu punt de vista sobre la important funció que tenen els gestors d'aquests espais i els seus comunicadors, els educadors ambientals, en la conservació de la natura.

“No es pot estimar el que no es coneix, ni protegir el que no s'estima”

Gran assistència al Congrés, amb més de 200 persones

Taula redona: “La conservació de la natura a la Comarca Requena-Utiel”

REVISIÓ DE CAIXES NIU

CHERA Y SOT DE CHERA

-Caixa niu en ambient de pineda-

-Caixa niu en ambient ripari-

-Caixa niu amb ou de caragolet-

Durant el mes d'octubre, la brigada de manteniment del parc natural va revisar totes les caixes niu (un total de 44) que hi ha col·locades en dos hàbitats: pinedes (el 75% de les caixes niu) i hàbitats riparis (el 25% restant), repartides en set zones com el Corriol o el barranc de l'Aigua.

La revisió va consistir en aspectes com ara:

1. Determinar l'estat de conservació de cadascuna de les caixes (bon estat, estat regular, mal estat).
2. Avaluar la presència d'indicis d'ocupació, és a dir, presència de nius.
3. Netejar les caixes niu i tornar a col·locar-les en el medi perquè puguin ser novament utilitzades pels ocells.

Com a resultat, **un total de 21 caixes niu van presentar indicis d'ocupació**: en pinedes trobem un percentatge d'ocupació de més del 51%, mentre que en hàbitats riparis va ser del 36,36%.

Més del 95% de les caixes niu es trobaven en bon estat de conservació. Els nius observats corresponien a ocells com el caragolet, el ferreret i el carboner.

Però no només els ocells aprofiten les caixes niu. Vam poder observar altres espècies de fauna com aranyes, formigues roges, vespes o caragols que les havien colonitzades.

Les caixes niu ofereixen als ocells un lloc on protegir-se del fred de cara a l'hivern i on nidificar.

La falta d'arbres madurs, on els ocells normalment aprofiten els buits, limita la nidificació dels ocells. Posar caixes niu a diversos llocs del parc natural afavoreix la posta dels ocells.

TRACTAMENT DE MASSES SILVÍCOLES

DESBROSSAMENT I PREVENCIÓ D'INCENDIS

Amb la baixada de les temperatures i l'entrada en parada vegetativa hivernal de la majoria d'arbres, la brigada de manteniment aprofita per a realitzar tractaments de les masses silvícoles.

Això coincideix amb una major absència de dies en alerta 3 d'incendis forestals, que és quan està permès l'ús de maquinària.

En el desbrossament selectiu es respecten els arbres de gran port i es busca la varietat d'espècies com romers, margallons, coscolles, llentiscles, ginebres, etc.

És molt comú que aquestes masses forestals es troben tan amuntegades que competisquen pels recursos disponibles i siguen més vulnerables a l'atac de plagues, com la processonària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*).

El tractament i desbrossament selectiu de masses silvícoles ajuda les pinedes de regeneració postincendi a recuperar-se adequadament i disminuir la continuïtat vertical i horitzontal de combustible. És dir, que en cas d'incendi tinga menys virulència i avance més lentament.

Pineda abans del tractament

Pineda després del tractament

OFICINA DEL PARC NATURAL DE CHERA- SOT DE CHERA

Edició: Equip tècnic del Parc Natural de Chera -Sot de Chera

***Versió en Valencià traduït pel portal de traduccions Salt Pro de la Generalitat Valenciana**

Telèfon Mòbil: 606 857 028

Tel. Oficina Chera: 962 332 180

Tel. Oficina Sot de Chera: 962 348 125

Email: parque_cherasotdechera@gva.es

Pàgina web: <http://parquesnaturales.gva.es/>

